

[Lannung.]

ogsaa fordi det fra et lovtæknisk Synspunkt er og bliver det eneste rigtige, at det, der lige saa godt kunde staa i Loven, staar i denne, for at Loven til enhver Tid kan være den bedst mulige Oplysningskilde for Borgerne, for at Loven saa godt som muligt kan tale for sig selv, uden at man behøver at gaa til subsidiære Kilder som Betænkninger, Forhandlinger og lignende.

Paa et Punkt kunde jeg for mit Vedkommende have ønsket Lovforslaget anderledes og det saaledes, at den efterhaanden mere og mere almindelige og i sig selv ønskelige Tantiémelønning til de almindelige Funktionærer i Selskaberne ikke var blevet behandlet paa samme Maade som Bestyrelsesshonorarer. Man har her, som ogsaa strejft fra anden Side, forset sig lidt paa Tantièmebegrebet og glemt, at Tantième i den Forstand som Del af almindelige Funktionærlønninger for vel udført Arbejde kommer i en helt anden Klasse end de store Bestyrelsesshonorarer, og det er paa Forhaand haardt og ikke meget rationelt, at een Funktionær, der tantiémelønnes, stilles daarligere end en anden, der lønnes paa samme Maade, blot fordi den ene er ansat i et Selskab, der drives som Aktieselskab, medens den anden er ansat i et Firma, der ikke drives under denne Form juridisk set, men som Interessentskab, en Forskel, der jo er temmelig tilfældig og irrelevant set fra Funktionærens Synspunkt. Desuden sker der det lidt urimelige, at Selskabet faar en positiv Fortjeneste derved paa Funktionærens Bekostning, idet de Beløb, der her er Tale om, forbliver Selskabets Ejendom — dette har der været Tvivl om, men efter Lovforslagets Formulering kan der næppe være Tvivl derom — uden Efterkrav fra Funktionæren, alene med det Baand paa Selskabets Raadighed, at Beløbet eventuelt midlertidigt skal udlaanes til Laanefonden, for øvrigt til almindelig Rente.

Jeg haaber, at denne midlertidige Lov, der jo er affødt af de ganske særlige Forhold, vi lever under, ikke skal komme til at skade Systemet Tantièmeaflønnings og Udbyttedeling. Det er et godt, moderne og demokratisk Aflønningsystem, fordi det giver Funktionærene Andel i Virksomhedens Udbytte og dermed gør dem direkte interesserede i Virksomhedens Trivsel og knytter dem saa meget mere til Virksomheden, og dette System skulde nødvendigvis hemmes af denne øjeblikbestemte midlertidige Lovgivning. Jeg skal derfor ogsaa i denne Forbindelse udtale Haabet om, at Selskabernes

Bestyrelser vil gøre Brug af Muligheden for at opnaa Dispensation for de ansattes Vedkommende, hvor Bestemmelserne maatte føre til særlig Urimelighed eller særlig Ulighed for Funktionærene. Jeg haaber tilige, at Ministeren vil se venligt paa disse Ansøgninger og i videst muligt Omfang efterkomme dem. Derved vil der i nogen Grad kunne bødes paa denne uheldige Side af Forslaget.

Men naar dette er sagt, vil jeg gerne tilføje, at jeg for mit Vedkommende vilde hilse med Glæde, om man kunde indføre Bestemmelser, der paa længere Sigt holdt igen paa den Form for Tantièmeudbetaling, som de store, undertiden urimeligt store Bestyrelsesshonorarer, er Udtryk for, Honorarer, som Bestyrelserne ofte i Realiteten bevilger sig selv. Det vilde ogsaa være en Beskyttelse for de almindelige Aktionærer, som er med til at bære den store Udgift, der ofte er en alvorlig Belastning af Selskaberne.

Naar jeg til Trods for, at jeg kunde have ønsket Lovforslaget anderledes paa det af mig omtalte Punkt, kan gaa med til det i dets Helhed, sker det som et Offer paa Enighedens Alter, ud fra Bevidstheden om, at Tiden fremfor alt kræver Enighed og Samarbejde af alle ansvarsbevidste danske Partier.

J. S. Foget: Jeg kan for saa vidt erklære mig enig i den Opfattelse, at man under de Forhold, hvorunder Erhvervs livet har arbejdet, har været inde i en saadan Monopolisering, at man nu har Ret til at tage nogle af Monopolgevinsterne tilbage. Men jeg kan ikke fuldt og helt give dette Lovforslag Tilslutning, fordi det indeholder saa mange Uretfærdigheder, at det ikke godt kunde have været udarbejdet daarligere.

Nu bestemmer § 1, at det skal dreje sig om erhvervsdrivende Foreninger og Selskaber med begrænset Ansvar, men hvorfor tager man ikke private Selskaber med? Det er dog ikke udelukkende de her nævnte Foreninger og Selskaber, som har haft Monopolfortjenester. Og med Hensyn til Tantièmeudbetalingerne rammer man i Flæng. Man burde have taget i Betragtning, i hvor høj Grad Selskaberne har konsolideret sig. Ogsaa med Hensyn til de Indbetalinger, Selskaberne skal foretage, er der Urimeligheder; de burde have været sat i Forhold til de opsparede Reserver. Saadan kunde jeg nævne adskillige Ting i Lovforslaget, som jeg finder ret urimelige. Men jeg er, som sagt, Tilhænger af, at Staten nu griber